

Utbildningsinspektion i Hillareds skola och Sexdrega skola, Lysjö rektorsområde

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av rektorsområdet	2
Bedömningar	2

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Lysjö rektorsområde och besökt skolorna den 18 och 19 september 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka inspektörer som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. De krav på åtgärder som inspektörerna anger i denna rapport framgår även av Skolverkets beslut med anledning av inspektionen. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet.

Övergripande information om inspektionen finns publicerad på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Kommunen har det yttersta ansvaret för att de brister inspektörerna lyfter fram i bedömningen åtgärdas av skolan. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och skolorna, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I skolorna intervjuades rektorn, lärare, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte även lektioner i samtliga årskurser och verksamheten i förskoleklassen.

Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av rektorsområdet

Hillareds skola, förskoleklass och årskurserna 1–6	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	52
Förskoleklass	16
Grundskola	88

Sexdrega skola, förskoleklass och årskurserna 1–6	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	66
Förskoleklass	15
Grundskola	92

Källa: *Lysjö rektorsområde*.

Lysjö rektorsområde är beläget i den norra delen av Svenljunga kommun och närheten till Borås gör området attraktivt för nyinflyttningar. Båda skolorna och fritidshemmen har fått fler elever på kort tid och arbetar med organisationen för att få den att fungera.

Båda skolorna ligger med naturen in på knutarna och det är naturligt att vistas utomhus både för lek och under vissa lektioner.

Bedömningar

Samlad bedömning

De två skolorna inom rektorsområdet fungerar som separata enheter och var och en har sin kvalitetsredovisning. Skolorna gör ingen systematisk uppföljning, utvärdering och analys av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5. Resultaten bör vidare realiteras till skolornas metoder och arbetssätt samt arbetet med bedömning. Personalen bedriver i huvudsak undervisning i de ämnen de är utbildade för. Skolorna har bra rutiner för att ge elever i behov av särskilt stöd det stöd de har rätt till i ämnena svenska, engelska och matematik. I skolans övriga ämnen är möjligheten till särskilt stöd begränsad. Sexdrega skola har valt att arbeta enligt en dansk modell, Bifrostmodellen, Hillareds skola arbetar mer traditionellt. Båda skolorna arbetar med portfolio, dessa kan dock se olika ut. Inspektörerna träffar rättframma elever som gärna berättar om sina skolor. Skolorna arbetar på olika sätt med normer och värden och de flesta elever känner sig trygga i skolan.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolorna gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5 (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).

- Elevernas rätt till stöd är begränsat till vissa ämnen (4 kap. 1 § skollagen samt 5 kap. grundskoleförordningen).
- Skolorna erbjuder inte studiehandledning på modersmålet till elever som behöver det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Hillareds skola bedriver inte ett tillräckligt arbete för att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling (1 kap. 2 § skollagen och 7 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling).
- Skolorna saknar en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav. Kvalitetsredovisningen har inte heller upprättats under medverkan av elever och vårdnadshavare då dessa inte getts möjlighet att delta vid utarbetandet (3-4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning i skolväsendet m.m.).
- Elevens val erbjuds inte (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).
- Eleverna får ingen undervisning i teknik eller i hem- och konsumentkunskap före utgången av årskurs 5 vilket medför att eleverna inte ges möjlighet att nå målen i ämnet i årskurs 5 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, förordningen om kursplaner för grundskolan och bilaga 3 till skollagen).
- Undervisningen i svenska som andraspråk anordnas inte i stället för undervisning i svenska (2 kap. 16 § grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolorna inom följande områden.

- Hillareds skola bör analysera resultaten vid de nationella proven i svenska och arbeta för att eleverna ska nå de nationella målen i ämnet.
- Inspektörerna bedömer att Hillareds skola och Sexdrega skola bör söka samarbete med Mogaskolan 7–9 i frågor som rör progressionen i elevernas lärande.
- Skolorna bör arbeta för att öka elevernas kunskap om läroplanens och kursplanernas mål.
- Hillareds skola och Sexdrega skola bör arbeta för att öka samarbetet mellan förskoleklass och grundskolan.
- Skolornas arbete med individuella utvecklingsplaner bör förbättras avseende innehåll och kvalitet.
- Skolorna bör arbeta för att ge eleverna ett successivt allt större inflytande över det egna lärandet.
- Rektorns roll som pedagogisk ledare bör tydliggöras.

Kunskaper

Skolan ska, enligt läroplanen, klargöra för eleverna vilka mål utbildningen har. Det åligger skolan att följa upp elevernas kunskapsutveckling och utvärdera resultaten i relation till de nationella målen. I skolans uppdrag ingår även mål som gäller elevernas generella kunskapsutveckling. Undervisningen skall bidra till att eleverna utvecklar nyfikenhet och lust att lära, strategier för det egna lärandet, tillit till den egna förmågan att samarbeta självständigt och tillsammans med andra, inta ett kritiskt förhållningssätt, förmåga att lyssna, diskutera samt se helheter och sammanhang.

Tabell 1. *Andel elever (i procent) vid Lysjö rektorsområde som har uppnått målen i de nationella ämnesproven i årskurs 5 läsåret 2006/07 samt inom parentes läsåret 2005/06.*

	Antal elever Läsår 2006/07	Nationella ämnesprov årskurs 5		
		Svenska	Matematik	Engelska
Pojkar	18 (16)	83 (94)	89 (88)	100 (100)
Flickor	15 (12)	87 (83)	100 (92)	100 (100)
Totalt	33 (28)	85 (89)	94 (89)	100 (100)

Källa: *Lysjö rektorsområde.*

Vid en jämförelse mellan de båda skolornas resultat vid de nationella proven i årskurs 5 kan inspektörerna konstatera att eleverna vid Hillareds skola, både år 2005/06 och 2006/07, gör sämre resultat i ämnet svenska än eleverna vid Sexdrega skola. I ämnena matematik och engelska gör eleverna vid de båda skolorna likvärdiga resultat. Vid intervjuer med lärare och rektorn framkommer att resultatet diskuteras, men inte analyseras i syfte att öka elevernas måluppfyllelse över tid. Samtliga elever som inte når målen vid de nationella ämnesproven har åtgärdsprogram.

Inspektörerna bedömer att Hillareds skola bör analysera resultaten av de nationella proven i svenska och arbeta för att eleverna ska nå en ökad måluppfyllelse i ämnet.

Vid intervjuer med lärare vid de två skolorna framkommer att elevernas resultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 oftast inte är kända av övriga lärare vid skolorna. Resultaten leder sällan till att lärarna diskuterar organisation, undervisningssätt eller elevernas möjlighet till inflytande.

Inspektionen visar att det vid skolorna finns ett väl utvecklat system för att diagnostisera och följa elevernas kunskapsutveckling i ämnena svenska, engelska och matematik. Verksamhetsbesök och intervjuer med lärare visar dock att den systematiska kunskapsuppföljningen i skolans övriga ämnen varierar mellan såväl skolorna i rektorsområdet som mellan lärare och ämnen inom skolorna.

Intervjuer med lärare och elever samt verksamhetsbesök visar att alla använder sig av portfolio som ett sätt att följa kunskapsutvecklingen, men att denna tenderar att inrikta sig på ämnena svenska, engelska och matematik. Inspektörerna ser vid verksamhetsbesök att innehållet i elevernas portfolio kan se olika ut beroende på vilken lärare eleverna har. Eleverna i vissa klasser berättar att de är med och resonerar om vad som ska sparas, medan det i andra klasser nästan alltid är fröken som bestämmer detta.

Inspektörerna bedömer att Hillareds skola och Sexdrega skola måste göra en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5.

Elever som fortsätter sin skolgång i den kommunala grundskolan efter årskurs 6 hänvisas till kommunens enda 7–9 skola, Moga, belägen i centralorten Svenljunga. Något systematiskt samarbete kring verksamhetens utformning eller progressionen i elevernas lärande förkommer inte mellan Lysjö rektorsområde och Mogaskolan 7–9 (Se vidare i den för kommunen övergripande rapporten).

Inspektörerna bedömer att skolorna bör söka samarbete med Mogaskolan 7–9 i frågor som rör progressionen i elevernas lärande.

Inspektörerna finner vid intervjuer med lärare och elever samt vid verksamhetsbesök att eleverna över lag har vaga kunskaper om läroplanens och kursplanernas mål. I årskurs 5 känner eleverna till att det finns mål att uppnå i svenska, engelska och matematik, men inte att det finns mål att uppnå i samtliga ämnen.

Inspektörerna bedömer att skolorna bör arbeta systematiskt för att öka elevernas kännedom om läroplanens och kursplanernas mål.

Vid Hillareds skola arbetar förskoleklassen för sig. I de övriga årskurserna samarbetar årskurserna 1 och 2, 3 och 4 samt 5 och 6. Enligt de intervjuade lärarna är anledningen till att förskoleklassen inte ingår i samarbetet att tjänsten för förskolläraren ändrades och då var det inte längre möjligt att samarbeta som tidigare.

Vid Sexdrega skola samarbetar årskurserna 1 och 2 och årskurserna 4–6. Årskurs 3 arbetar detta år för sig själva. Eleverna i årskurs 3 är faddrar för förskoleklassens elever. De träffas en gång per månad och då kan de spela spel eller gå till skogen tillsammans. Syftet är att skapa trygghet för de yngsta eleverna vid skolan. Skolan arbetar enligt den danska Bifrostmodellen och denna innebär att elever och personal i perioder arbetar med ett tema. Ett tema inleds med en upplevelsedag som lärarna håller i. Under temats gång formulerar eleverna frågor som leder vidare till en fördjupning. Enligt den danska modellen ska eleverna ha tillgång till ”verkstäder” där praktiska moment kan utföras. Enligt intervjuade lärare är det av organisatoriska skäl inte längre möjligt att arbeta i verkstäder.

Enligt författningarna bör skolan arbeta för ett dagligt samarbete mellan förskoleklass och årskurs 1, detta för att stimulera varje barns utveckling och lärande och som en grund för fortsatt skolgång.

Inspektörerna bedömer att skolorna bör arbeta för ett ökat, dagligt samarbete mellan förskoleklass och grundskolan, detta för att stimulera varje barns utveckling och lärande och som en grund för fortsatt skolgång.

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på att upprättandet av en individuell utvecklingsplan (IUP) för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen ska vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Vid utvecklingssamtalet skall läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Se vidare i Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen.

Vid inspektionstillfället har eleverna vid skolorna individuella utvecklingsplaner. Denna används dock inte som ett framåtsyftande måldokument och tar inte sin utgångspunkt i läroplanen och kursplanerna. I planen skriver läraren tillsammans med eleverna ner kortsiktiga mål och dessa är i huvudsak att nå målen i ämnena svenska, engelska och matematik. (Se vidare den för kommunen övergripande rapporten).

Inspektörerna bedömer att skolans arbete med individuella utvecklingsplaner bör förbättras avseende innehåll och kvalitet.

Från och med den 1 juli 2006 har det införts förändringar i grundskoleförordningen avseende särskilt stöd och åtgärdsprogram. Ansvaret har tydliggjorts för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektorn ska se till att utredning inleds, om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilda stödåtgärder ska rektorn se till att åtgärdsprogram upprättas. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Programmet ska omfatta elevens hela skolsituation.

Svenljunga kommun inrättade läsåret 2002/03 ett centralt elevhälsoteam. Inom teamet finns pedagogisk, medicinsk, psykologisk, specialpedagogisk och talpedagogisk kompetens. Varje rektorsområde har en kontaktperson i teamet som har regelbundna möten med bland annat rektorn. Här går man igenom vilket behov som finns vid de olika skolorna i form av kompetens ifrån teamet. (Se vidare i den för kommunen övergripande rapporten).

Skolorna har rutiner för att tidigt upptäcka och arbeta med elever i behov av särskilda stödåtgärder i ämnena svenska, engelska och matematik, åtgärdsprogram upprättas för dessa elever. Lärarna har tillgång till lärarutbildad resurs i arbetet med elever i behov av särskilda stödåtgärder. Vid intervjuer med lärare och elevhälsoteam framkommer att rutiner saknas för att upptäcka behovet av särskilda stödåtgärder i skolans övriga ämnen och att det är ovanligt att särskilt stöd ges i fler ämnen än svenska, engelska och matematik. Lärarna vid Sexdrega skola berättar vid intervju att de är medvetna om att de inte ger det stöd eleverna har rätt till och detta ger upphov till frustration och stress. Enligt lärarna har antalet elever i behov av särskilda stödåtgärder blivit fler på kort tid.

Enligt skollag och grundskoleförordning är elevernas rätt till stöd inte begränsat till vissa ämnen utan gäller samtliga ämnen. En sådan prioritering får endast ske utifrån en bedömning av den enskilde elevens behov.

Inspektörerna bedömer att skolorna, med några undantag, ger stöd i svenska, engelska och matematik. Enligt inspektörernas bedömning finns det ett behov av särskilt stöd i fler ämnen än svenska, engelska och matematik.

Intervjuer och verksamhetsbesök visar att det finns elever i behov av studiehandledning på modersmål, men som inte får detta. Skolan måste erbjuda eleverna studiehandledning på modersmål om eleverna behöver detta.

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla elever. Elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet och för skolmiljön samt att de får ett reellt inflytande på utbildningens utformning.

Vid både Hillareds skola och Sexdrega skola har eleverna regelbundna klassråd. Hillareds skola har valt att ha stormöten ett par gånger per termin där alla elever deltar samtidigt. Ordförande och sekreterare vid mötet är elever i årskurs 6. Vid Sexdrega skola har eleverna elevråd där representanter ifrån de olika klasserna deltar. Eleverna vid de båda skolorna känner att de kan vara med och påverka t.ex. material till rasterna.

Verksamhetsbesök och intervjuer med lärare och elever vid de två skolorna visar att eleverna har begränsade möjligheter att påverka sitt eget lärande. Oftast är det lärarna som planerar lektionerna och erbjuder eleverna ett antal val, eleverna berättar att de så gott som aldrig är med och bestämmer hur de vill lära. Läroplanen förutsätter att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska

fakta och förhållanden och inser konsekvenserna av olika alternativ. Eleverna ska på olika sätt ges möjligheter att ta initiativ och ansvar. Undervisningen, arbetssätt och arbetsformer ska främja utvecklingen av de kunskaper och färdigheter som uttrycks i läroplan och kursplaner.

Inspektörerna bedömer därför att skolorna bör arbeta för att ge eleverna ett successivt allt större inflytande över det egna lärandet.

Normer och värden

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7) för arbetet med att främja likabehandling.

Inspektörerna vill vidare uppmärksamma skolan på att det sedan den 15 oktober 2006 finns ett krav enligt *förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med likabehandlingsplanen* (SFS 2006:1083) att likabehandlingsplanen skall följas upp och ses över under medverkan av barnen och eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad.

Vid inspektionstillfället fanns det en likabehandlingsplan som omfattar hela rektorsområdet. Planen bygger på en mall som tagits fram av Svenljunga kommuns centrala stödteam och därefter anpassats till Lysjöområdets verklighet, detta utifrån diskussioner i arbetslaget. Intervjuer med elever och föräldrar visar att de inte varit med i framtagandet av planen, utan denna har presenterats för dem i färdigt skick. Planen beskriver skolornas förebyggande arbete, vilka åtgärder som vidtas i samband med akuta situationer och hur arbetet mot kränkande behandling ska utvärderas.

Inspektörerna bedömer att likabehandlingsplanen inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan. Det saknas bl.a. beskrivningar av de insatser som behövs för att främja likabehandling, det vill säga främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Inspektörerna vill påpeka vikten av att skolorna aktivt arbetar främjande med läroplanens grundläggande värden om saklighet och allsidighet. Vidare måste varje verksamhet inom rektorsområdet ha en likabehandlingsplan som utifrån verksamhetens specifika förutsättningar beskriver arbetet mot kränkningar. (Se vidare i den för kommunen övergripande rapporten).

Vid Sexdrega skola arbetar de flesta lärare och klasser med bland annat arbetsmaterialet "Livsviktigt". Under denna tid samtalar lärare och elever om hur man ska vara mot varandra och målet är att förebygga kränkningar. Eleverna berättar vid intervju att det vanligaste är att läraren diskuterar med klassen när något hänt, det är inte lika vanligt att det sker utan anledning. Eleverna känner sig

trygga vid skolan, de tror inte att någon är direkt mobbad, men kränkningar förekommer. Denna bild bekräftas under intervju med föräldrar till elever vid skolan. Eleverna berättar vidare att de litar på att de får den hjälp de behöver om något inträffar. Under rasterna finns flera vuxna att tillgå och eleverna känner sig trygga. Inspektörerna vill påpeka vikten av att Sexdrega skola fortsätter arbetet för att motverka kränkande behandling.

Vid Hillareds skola arbetar elever och personal förebyggande mot kränkande behandling med en metod som kallas "Mombus". Utvalda elever ska hjälpa lärarna att se vad som händer på raster och om någon elev far illa. Eleverna är dock inte kamratstödjare och har inte någon utbildning för uppgiften så som kamratstödjare har. Arbetet med Mombus utvärderas via en enkät. I kvalitetsredovisningen för år 2006 redovisas resultatet av enkäten och där redovisas att finns elever vid skolan som känner sig utsatta för kränkningar och därmed inte är trygga under sin skoldag. Med stöd av detta resultat kan inspektörerna konstatera att skolan inte bedriver ett tillräckligt arbete för att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Eleverna berättar att tilltalsord som "bög" är vanligt och att det förekommer att kamrater som inte är ifrån Sverige blir retade. Vid intervju med föräldrar till eleverna berättar de att de känner till att det förekommer kränkningar vid skolan. Vid Hillareds skola finns en personal ute under rasten och eleverna tycker att det borde vara fler med tanke på hur gården ser ut och att det känns tryggt med vuxna att gå till. De upplever att de vuxna inte alltid orkar ta tag i saker som händer och att det inte händer något när de ber om hjälp. Eleverna berättar vidare att de oftast pratar om hur man ska vara mot varandra när något hänt, det är inte lika vanligt att man arbetar främjande eller förebyggande. Vid samtal med lärare och rektor bekräftar de att kränkningar förekommer och att de tar upp saker som hänt så fort de får kunskap om dem.

Inspektörerna bedömer att Hillareds skola måste intensifiera och förbättra arbetet mot kränkande behandling för att ge eleverna den trygga skolmiljö de har rätt till.

Ledning och kvalitetsarbete

För ledningen av Lysjö rektorsområde finns en rektor. Rektorn har utbildning för och erfarenhet av den verksamhet hon bedriver och har gått den statliga rektorsutbildningen.

Rektorn har sitt kontor vid Sexdrega skola, men berättar vid intervju att hon försöker besöka Hillareds skola regelbundet. Både Hillareds skola och Sexdrega skola har utvecklingspedagoger och vid intervju berättar rektorn att hon ger dem stor frihet när det gäller att utveckla skolorna och att detta kan vara en förklaring till att de båda skolornas pedagogiska verksamhet ser så olika ut. Vid intervju med lärare vid Hillareds skola bekräftar de rektorns bild då de berättar att de är självgående och till stor del bedriver den pedagogiska utvecklingen själva, detta delvis för att de är vana vid att klara sig utan en rektor på plats. Lärarna vid Sexdrega skola ser rektorn oftare och känner att hon håller sig förtrogen med verksamheten.

Arbetslagen vid Hillareds skola och Sexdrega skola har gemensamma pedagogiska aktiviteter två gånger per termin och gemensamma arbetsplatsträffar två gånger per termin då även förskolans personal medverkar. Trots detta framkommer vid intervjuer med lärare att de önskar ett tydligare pedagogisk ledarskap och att fler organiserade, pedagogiska möten möjliggörs både inom skolan

och mellan skolorna i området. Med hänsyn till rektorns roll som pedagogisk ledare och för att verksamheten inriktas på att nå nationella mål vill inspektörerna framhålla att rektorns kännedom om elevernas kunskapsresultat bör fördjupas. Det förutsätter t.ex. att skolorna har system för att följa upp elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. (Se vidare i den för kommunen övergripande rapporten).

Inspektörerna bedömer att rektorns pedagogiska ledarskap bör tydliggöras.

Rektorn träffar regelbundet förvaltningschefen och övriga rektorer i kommunen i möten där kommunövergripande utbildningsfrågor diskuteras.

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning.

Skolornas kvalitetsarbete utgår ifrån den mall som upprättats av Svenljunga kommun. Hillareds skola och Sexdrega skola har varsin kvalitetsredovisning och skolorna profilerar sig olika.

Verksamheternas kvalitetsredovisningar utgår ifrån de av utbildningsnämnden fastställda, prioriterade mål som finns för läsåret. För år 2006/07 var de prioriterade områdena trygghet och trivsel, barns, elevers och föräldrars delaktighet och ansvar, barn och elevers kunskaper och färdigheter, internationalisering samt kompetensutveckling. Skolorna gör även systematiska utvärderingar, som exempel kan nämnas en enkät som ställer frågor om hur elever och föräldrar trivs och samarbetar med skolan och fritidshemmen. Kvalitetsredovisningen innehåller inte en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har förverkligats i samtliga ämnen i årskurs 5 och inte heller redogör den för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Intervjuer med elever och vårdnadshavare visar att dessa inte varit delaktiga i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningarna inte uppfyller förordningens krav. Kvalitetsredovisningarna har inte heller upprättats under medverkan av elever och vårdnadshavare då dessa inte getts möjlighet att delta vid utarbetandet.

Elevens val är en del av undervisningen som är avsedd för att ge eleverna en möjlighet till breddning eller fördjupning i något eller några ämnen. Eleverna ska enligt förordningen erbjudas ett allsidigt urval av ämnen som elevens val och det måste vara tydligt för eleven vilka val som finns och när denna valmöjlighet finns. Inom Lysjö rektorsområde finns inte elevens val.

Inspektörerna bedömer att skolorna inte anordnar elevens val.

Verksamhetsbesök och intervjuer visar att eleverna vid de två skolorna inte får någon undervisning i teknik eller i hem- och konsumentkunskap. Enligt rektorn saknar skolorna lokaler som möjliggör undervisning i ämnena teknik och hem- och konsumentkunskap.

Inspektörerna bedömer att eleverna inte ges möjlighet att nå målen i ämnena teknik och hem- och konsumentkunskap innan slutet av årskurs 5, vilket de måste enligt författningarna.

Inom Lysjö rektorsområde finns få elever med annat modersmål än svenska. Skolorna har rutiner för att inventera behovet av svenska som andraspråk. Enligt grundskoleförordningen är det rektorn som bestämmer om svenska som andraspråk ska anordnas för en elev. Om så är fallet ska undervisningen anordnas i stället för svenska. Svenska som andraspråk kan därutöver anordnas exempelvis som språkval. Inom rektorsområdet finns en lärare i svenska som andraspråk, tjänsten delas med ett annat rektorsområde. Undervisningen för de elever som har behov av svenska som andraspråk är anpassad till lärarens möjligheter att komma till skolan. Detta innebär att eleven oftast får lämna lektioner i andra ämnen än svenska för att kunna ha svenska som andraspråk.

Inspektörerna bedömer att svenska som andraspråk inte anordnas i stället för undervisning i svenska.

Vid skolorna arbetar företrädesvis utbildade låg- och mellanstadielärare, ett fåtal har en för yrket nyare utbildning. Inspektörerna bedömer att personalen har adekvat utbildning för den undervisning de bedriver.

Inspektörerna bedömer att eleverna har tillgång till böcker, skrivmateriel och andra hjälpmedel som ger förutsättningar att nå de nationella målen för utbildningen.

Datum	Ort
2008-03-14	Göteborg

Karin Widlund
Sven-Olof Lundin